

Метою даної роботи є аналіз деяких особливостей розвитку національної економіки. В роботі розглянуто основні соціально-економічні та екологічні аспекти перебудови українського суспільства.

Ключові слова: національна економіка, соціально-економічний розвиток, регіони, сталий розвиток, суспільство, природно-ресурсний потенціал, демографічні проблеми

РЕЗЮМЕ

Целью данной работы является анализ некоторых особенностей развития национальной экономики. В работе рассмотрены основные социально-экономические и экологические аспекты реструктуризации украинского общества.

Ключевые слова: национальная экономика, социально-экономическое развитие, регионы, устойчивое развитие, общество, природно-ресурсный потенциал, демографические проблемы

SUMMARY

The aim of this paper is to analyze some features of the national economy. The paper describes the main socio-economic and ecologically aspects of restructuring of the Ukrainian society

Keywords: national economy, socio-economic development, regions, sustainable development, society, natural resource potential, demographic problems.

УДК 339.924:330.322 (477)

СТРУКТУРА РИНКУ КАПІТАЛІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Галіулїна А.Л., аспірант кафедри міжнародна економіка

Міжнародний ринок капіталів виник на основі інтеграційних процесів серед національних фінансових ринків. Інтеграція ринків окремих країн розпочалася приблизно в середині 60-х років і згодом стала розвиватись прискореними темпами. Вона виявлялася у зміцненні зв'язків, розширенні контактів між національними фінансовими ринками, їх прогресуючому переплетенні. Банки почали надавати, а їхні клієнти одержувати фінансові послуги за межами країн, де вони розташовані, одночасно в декількох валютах. Умови таких угод, наприклад відсоткові ставки за кредитами, розпочали вирівнюватись і ставати все більш привабливими для позичальників та інших одержувачів банківських послуг порівняно з умовами національних ринків. Окрім іншого, це було пов'язано також і з тим, що в міжнародних фінансових операціях не було таких жорстких вимог державного регулювання, як в окремих країнах.

Таким чином, розвиток процесу інтеграції національних фінансових ринків поступово привів до початку їх глобалізації. Це виявилось у виникненні і швидкому зростанні світової фінансової системи, де циркулюють фінансові ресурси. Ринки різних країн, де можна мобілізувати кошти, не тільки взаємодіють, а й залежать один від одного. Взяті в сукупності, вони розвиваються в глобальну цілісну систему, об'єднану спільними умовами функціонування і закономірностями еволюції. Тому сьогодні інвестор або позичальник, приймаючи те чи інше рішення, бачить перед собою не ізольовані національні ринки, а різні сегменти єдиної світової фінансової системи.

Вищезазначене визначило актуальність теми статті.

Метою роботи є виокремити та удосконалити теоретичні основи дослідження структури ринку капіталів в умовах глобалізації.

Вагомий внесок у вивчення зазначених питань внесли такі вітчизняні та зарубіжні фахівці, як Макогон Ю. В., Махмудов А. Г., Орехова Т. В., Доронін І., Гальперін В. Н., Куртов М. І., О. Рогач, Богачов С. В., Бударіна Н. А., Губський Б. В., Семенов А. Г., Носкова І. Я., Красавіна Л. Н., Жуков Є. Ф., М. М. Буднік, Л. С. Мартюшева, Н. В. Сабліна, О. Ю. Смолянська, О. Д. Василик, Лоренс Дж. Гітман, Майкл Д. Джонк та інші.

Фінансовий ринок – це система економіко-правових відносин, що пов'язані з випуском та обігом фінансових інструментів. Він стимулює зростання обсягів виробництва, накопичення фінансових ресурсів і сприяє виникненню і розвитку позитивних соціальних змін у суспільстві.

Роль фінансового ринку у сучасній економіці полягає в акумулюванні заощаджень та тимчасово вільних фінансових ресурсів і використанні їх для забезпечення потреби у грошовому капіталі як фізичних осіб, так і підприємницьких структур, організацій та держави.

За думкою М. М. Будніка, Л. С. Мартюшева, Н. В. Сабліна ринок капіталів – це ринок, на якому обертаються довгострокові зобов'язання, випущені урядом, а також акції та облігації корпорацій.

О. Ю. Смолянська вважає, що ринок капіталів є частиною фінансового ринка, де формуються попит і пропозиція на середньостроковий та довгостроковий капітал. Також за своєю економічною сутністю його можна розглядати як специфічну сферу відносин, об'єктом яких є наданий у позику грошовий капітал терміном понад рік (середньо- та довгостроковий) та на якому здійснюються операції з цінними паперами (акціями, облігаціями). [1]

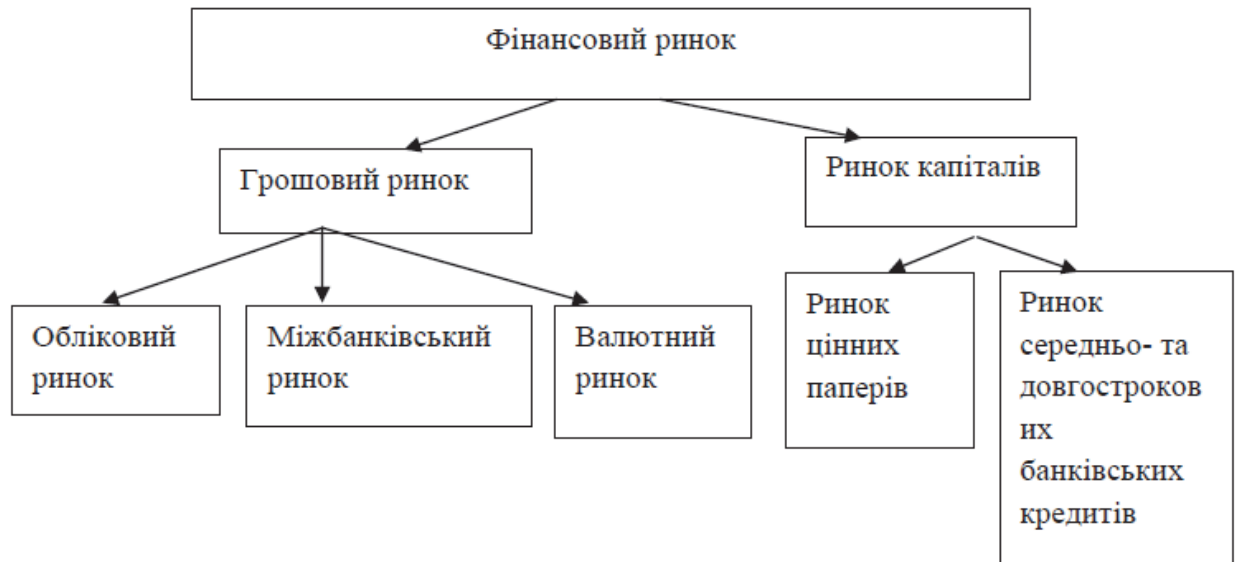

Рис. 1. Структура ринку капіталів

Ринок капіталів поділяється на ринок цінних паперів (середньо- і довгострокових) і ринок середньострокових і довгострокових банківських кредитів. Цей ринок є найважливішим джерелом довгострокових інвестиційних ресурсів. (рис. 1.)

У вітчизняній літературі щодо об'єднання ринку кредитних ресурсів і ринку цінних паперів під одною назвою ринку капіталів немає одностайності. Досить переконливою, є думка відомого українського фінансиста професора О. Д. Василика, який зазначає, що подібне трактування досить закономірне, оскільки фінансові ресурси, що функціонують на зазначених ринках, дають їхньому власникові певний дохід. Проте ці ринки різняться за своїми найхарактернішими ознаками. При одержанні коштів на кредитній основі, їхній власник не змінюється. При купівлі цінних паперів власник коштів змінюється. Є певні відмінності і в одержанні доходу на вкладені кошти. Тому, на думку автора, ці міжнародні фінансові ринки слід розглядати окремо.

Порівняно з ринком грошей, на ринку капіталів цінні папери характеризуються більшим коливанням цін та є менш ліквідним і тому здійснення інвестицій на ринку капіталів є більш ризиковим.

Якщо грошовий ринок у першу чергу підтримує ліквідність на фінансовому ринку, то ринок капіталів сприяє рентабельному використанню фінансових коштів. Це означає, що очікувана прибутковість капіталовкладень повинна, з урахуванням відповідного ризику, як мінімум, відповідати відсотку на ринку капіталів.

В. В. Васильєва та О. Р. Васильченко вважають, що ринок капіталів - частина фінансового ринка, де формуються попит і пропозиція в основному на середньо- і довгостроковий позиковий капітал, специфічна сфера ринкових відносин, де об'єктом угоди є наданий у позику грошовий капітал і де формуються попит і пропозиція на нього. [2]

Позиковий капітал – це кошти, віддані в позику під певний відсоток за умови повернення.

Основним функціональним простором зовнішніх позичкових ресурсів є міжнародний ринок позичкових капіталів.

Сьогодні міжнародний ринок позичкових капіталів – це глобальна система акумулювання вільних фінансових ресурсів та їх надання позичальникам із різних країн приватними позикодавцями на принципах ринкової конкуренції. Головним джерелом акумулювання грошових ресурсів є промислово розвинуті країни та їхні агенти. Вони ж і є головними одержувачами міжнародних фінансових ресурсів.

Значним і динамічним сегментом міжнародного ринку позичкових капіталів є ринок синдигованих позик, принципом діяльності якого є створення синдикатів, пулів або консорціумів для надання великих банківських кредитів.

Формою руху позикового капіталу є кредит. Основним його джерелом служать кошти, які вивільнюються в процесі відтворення: амортизаційні фонди підприємств, частина оборотного капіталу в грошовій формі, прибуток, що йде на відновлення та розширення виробництва, а також грошові доходи і заощадження всіх верств населення.

Другим сегментом міжнародного ринку позикового капіталу є ринки міжнародних середньострокових і довготермінових цінних паперів – бондів (облігацій), векселів, акцій, купівля національних облігацій нерезидентами та ін. Міжнародні бонди, або облігації, поділяються на іноземні та євробонди. Іноземні бонди продаються за межами країни-позичальника, в національному фінансовому центрі у валюті країни-позикодавця. На ринку євробондів випускаються і продаються облігаційні зобов'язання, виражені в євровалютах. До його складу входять євро емісія і вторинний ринок. [3]

Ринок капіталів сприяє зростанню виробництва і збільшенню товарообігу, руху капіталів усередині країни, трансформації грошових заощаджень у капіталовкладення, відновленню основного капіталу.

Економічна роль цього ринку полягає в його спроможності об'єднати дрібні, розрізнені кошти й у такий спосіб активно впливати на концентрацію і централізацію виробництва та капіталу. [4]

З функціональної точки зору ринок капіталів являє собою систему ринкових відносин, що забезпечує акумуляцію і перерозподіл грошових капіталів з метою забезпечення безперервного процесу відтворення; з інституційної – сукупність кредитно-фінансових установ, фондових бірж, через які рухається позиковий і акціонерний капітал.

Таким чином, ринок капіталів – це складова частина фінансового ринку, що розпадається на ринок цінних паперів і ринок середньо- і довгострокових банківських кредитів. Це також найважливіше джерело довгострокових інвестиційних ресурсів для уряду, корпорацій і банків.

З точки зору джерел залучення коштів ринок капіталу включає:

- боргові ринки, або ринки кредиту. За допомогою фінансових інструментів суб'єкти господарювання беруть гроші в борг і використовують їх на свої потреби. Основними інструментами на цих ринках є облігації, закладні та векселі термін обігу яких перевищує 1 рік;

- ринки акціонерного капіталу. За допомогою акцій інвестори мають можливість об'єднати гроші, вкласти їх у певний проект, а прибутки розподіляти пропорційно до вкладених коштів.

Основні учасники ринку капіталів:

- Первинні інвестори, тобто власники вільних фінансових ресурсів, які мобілізовані банками і перетворені в позиковий капітал;

- Спеціалізовані посередники – кредитно-фінансові організації, що здійснюють безпосереднє залучення (акумуляцію) коштів, перетворення їх у позиковий капітал і подальшу тимчасову передачу його позичальникам на зворотній основі за плату у формі відсотків;

- Позичальники – юридичні та фізичні особи, а також держава, що відчують нестачу у фінансових ресурсах і готові заплатити спеціалізованому посереднику за право тимчасового користування ними. [4]

Виділяють також національний і міжнародний ринки капіталу. На міжнародному ринку процеси купівлі-продажу товарів фінансового ринку регламентуються законами і нормативними актами з міжнародної торгівлі. Відповідальність за дотримання цих правил несе держава, суб'єкти якої виходять на світовий ринок.

Ринок капіталу можна поділити на первинний і вторинний. Первинний ринок виникає при емісії та первинному розміщенні цінних паперів, і на ньому мобілізуються фінансові ресурси. На вторинному ринку ці ресурси перерозподіляються, тобто на вторинному ринку вони опиняються після того, як були вже продані на первинному. У свою чергу, вторинний ринок поділяється на біржовий і позабіржовий. Біржовий ринок представлений фондовою біржею як особливим інституційно-організованим ринком. На ньому обертаються цінні папери найвищого гатунку і виконуються операції професійними учасниками. Фондова біржа виступає як торговельне, професійне, нормативне, технологічне ядро ринку цінних паперів та фінансового ринку. На позабіржовому ринку здійснюються операції з цінними паперами позабіржової торгівлі. У цьому разі об'єктом купівлі-продажу стають цінні папери, які з будь-яких причин не включені до котирувальних листів на біржі.

Що стосовно такої складової ринку капіталів як фондовий ринок або ринок довгострокових цінних паперів, то його можна розглядати як ринок довгострокових боргових цінних паперів, що є титулами прав власності, відображає всі риси притаманні ринковому середовищу, з усіма його позитивними й негативними якостями, хоча без сумніву йому притаманні й власні специфічні риси.

Назва даного сегменту ринку капіталів походить від слова «фонд» (латинське funds, французьке fond – підстава, ґрунт), понад триста років тому цей термін запозичила економіка, спочатку його застосували як назву капіталу, що має певну (цільове) призначення: так в Англії фондові капітали (funds) спрямовувалися спочатку на погашення державних позик, а пізніше вони використовувалися на утримання урядових установ. У Німеччині і Росії в XIX ст. термін «фонди» набрав нового значення: так стали називати білети державних позик, облігації і взагалі папери, що дають постійний відсотковий дохід, в наш час цим терміном широко користуються для визначення різних за змістом економічних понять, але найчастіше – для визначення суми грошових або матеріальних цінностей, що мають цільове призначення (основні та оборотні фонди, фонд заробітної плати, фонд розвитку виробництва, фонд накопичення, амортизаційний фонд, пенсійний фонд тощо). Так само називають і сукупність цінних паперів, отже, ринок, на якому обертаються (продаються й купуються) цінні папери, називається фондовим.

Терміни «фондовий ринок» і «ринок цінних паперів» стали майже синонімами. Не лише в економічній літературі а й у нормативних документах з'являються поняття «ринок фондових цінностей», «ринок капіталів», «ринок фіктивного капіталу», «ринок позичкового капіталу», «ринок фінансових активів», «фінансовий ринок», «ринок цінних паперів» і т. д.

Для внесення чіткості понять «фінансовий ринок», «ринок цінних паперів», «фондовий ринок» та інших, розглянемо рисунок 2.

На рисунку показано, що фінансовий ринок складається з кількох взаємопов'язаних між собою частин: грошового ринку – сфери обороту грошей і сфери обороту цінних паперів у вигляді купівлі-продажу короткотермінових (до одного року) документів (векселів, сертифікатів тощо); ринку капіталів, що в свою чергу, складається з фондового ринку, де перебувають в обігу довгострокові цінні папери (як боргові так і права власності) і ринку середньо- і довгострокових кредитів.

Рис. 2. Узгодження понять «фінансовий ринок», «ринок цінних паперів», «грошовий ринок», «ринок капіталів», «фондовий ринок».

Але за об'єктом ринкових відносин можна виділити такий сегмент фінансового ринку як ринок цінних паперів, що в свою чергу поєднує частину сфери грошового ринку, де здійснюється оборот короткотермінових цінних паперів та включає в себе фондовий ринок, сферу обігу довгострокових цінних паперів. Відтак стає зрозумілим, що поняття ринку цінних паперів ширше за своїм економічним змістом за фондовим ринком, хоч значення останнього є справді величезним.

Фондовий ринок – дуже важлива складова ринкової економіки. В Україні, як і в інших країнах з перехідною економікою, оборот цінних паперів стає однією з основних галузей фінансової сфери, без якої даремно сподіватися на нормальне функціонування складного механізму ринкової економіки. Реформування власності супроводжується структурною перебудовою народного господарства і зумовлює створення фондового ринку, який сприяє закріпленню результатів цього реформування. [5]

Фундаментальна фінансова наука шукає підходи до основних проблем управління капіталом корпорації в цілому й управління акціонерним капіталом зокрема. Розвиток сучасних фінансових теорій відбувається переважно у сфері фінансового ринку, а також у сферах формування капіталу корпорації, його капіталізації й управління інвестиційним портфелем. Необхідно зазначити, що основні концепції сучасного фінансового ринку розроблені в США, а їх значимість підтверджується присудженням авторам досліджень нобелівських премій з економіки.

Таблиця 1.

Сучасні теорії ринку капіталів

Дослідники	Суть праці (внесок у науку)
Джеймс Тобін (Йельський університет)	Довів, що стан фінансового ринку впливає на основні макропоказники. Попит і пропонування фінансових фондів, які в кінцевому підсумку визначають ціну капіталу, впливають на зайнятість, виробництво, вартість активів і у зв'язку з цим формують управлінські рішення корпорацій.
Гаррі Марковіц (Нью-Йоркський університет), Уільям Шарп (Стенфордський університет) і Мертон Міллер (Чиказький університет)	Дослідили проблему ризику і ціни капіталу, що має прагматичне значення для управління інвестиційними потоками.
Франко Модільяні (Массачусетський університет)	Створив модель «життєвого циклу», що пояснює закономірність створення особистих заощаджень. Відповідно до цієї моделі причиною і мотивацією створення особистих нагромаджень є бажання індивідуума підтримати певний грошовий стандарт протягом усього свого життя. Сутність даної моделі зводиться до формули: «молоді заощаджують, старі витрачають». Розробка проблеми заощаджень має прагматичне значення для розвитку фінансового ринку і створення

	національних пенсійних програм.
Американські вчені Роберт Мертон і Мирон Шоулз	Створили математичну формулу для визначення вартості опціонів та інших похідних цінних паперів. Ці дослідження у 1997 р. були вкрай необхідні для ринку похідних цінних паперів, який бурхливо розвивався.
	Появу і розвиток теорії інформації активізувало дослідження проблеми асиметричної інформації. У ситуації фінансового ринку фінансовий менеджер корпорації має у своєму розпорядженні обсяг інформації про переваги і недоліки цінних паперів корпорації, що є в обігу на ринку капіталів. Те саме можна сказати і про вироблені товари і послуги. Інвестори і споживачі з різних причин повної інформації одержати не можуть. Асиметрія у володінні інформацією завдає шкоди як емітентів цінних паперів, так і інвесторам.
Джеймс Миррліс і Уільям Вікрей	Зробили фундаментальний внесок в економічну теорію мотивів. Розробили теорію прийняття рішень з управління фінансами корпорацій в умовах асиметричної інформації.
Джордж Акерлоф, Міхаель Спенс, Джозеф Стигліц	Продовжили актуальний напрям. Дослідили фінансові ринки в умовах асиметричної інформації. Звернули увагу на феномен погіршення вибору напрямку інвестицій, тобто на ситуацію яка показує, що в умовах інформаційної асиметрії інвестор вкладає свої заощадження далеко не кращим чином. Запропонували економічним агентам розширити інформацію про емітовані цінні папери, а інвесторам поліпшити вибір лотів і навчитися користуватися інформацією більш обізнаних агентів. Були досліджені також сутність і наслідки асиметричної інформації для розвитку інших ринків – зокрема фінансового, кредитного, ринку праці.
Даніель Канеман (Пристанський університет) і Вернон Сміт (Університет Джорджа Мейсона)	Під впливом посилення нестійкості на фінансових ринках розвивається напрям, що досліджує психологію фінансового ринку й ірраціональну поведінку інвестора. Науковці дослідили ірраціональність прийнятих економічних рішень.
Джордж Харсані (Університет у м. Берклі), Джон Неш (Пристанський університет) і німецький теоретик з університету м. Бонна Рейнхард Зелтон	Розробили проблеми рівноваги в неколективних іграх. Це дослідження в багатьох проблемах перетинається з концепціями фінансового ринку.
Роберт Манделла	Дослідив грошову і фіскальну політики за різних режимів валютних курсів і аналіз оптимальних валютних зон.

Ринок капіталів розвивається більшою мірою в країнах з досить визначеними та сприятливими економічними перспективами. Становлення ринку капіталів передбачає невисокі темпи інфляції, а також стабільність політичної та економічної ситуації в країні.

Найрозвинутішим у світі можна вважати ринок капіталів США. Він відзначається розгалуженістю, наявністю могутньої кредитної системи і розвинутого ринку цінних паперів, високим рівнем нагромадження грошового капіталу, широкою інтернаціоналізацією. Ринок капіталів в Україні поки що формується та знаходиться на стадії зародження, в наявності є лише деякі елементи цього ринку, які необхідно зміцнювати в подальшому: формування повноцінної дворівневої банківської системи, поступовий розвиток спеціалізованих кредитно-фінансових установ і становлення ринку цінних паперів. Ринок капіталів являє собою один із сегментів фінансового ринку, особливу сферу фінансових відносин, пов'язаних із процесом забезпечення кругообігу позикового капіталу.

В Україні на сучасному етапі не тільки активно формується і функціонує ринок капіталів, включаючи всі його структурні складові, а й прийнято відповідне законодавство. Проте, зважаючи на швидке зростання та структурні зміни, що відбуваються на національному фінансовому ринку, законодавство потребує регулярного перегляду, оскільки з'являються й набувають подальшого розвитку все нові фінансові інструменти. [6]

Найбільш розвинутим сектором ринку капіталу зараз в Україні є ринок довго- та середньострокових кредитів. У кризові часи банки України майже не надавали таких кредитів, віддаючи перевагу більш ліквідним і менш ризикованим короткостроковим кредитам. Загальна стабілізація і зростання економіки сприяли й розвитку середньо- та довгострокового кредитування, а конкуренція на банківському ринку привела до встановлення більш прийнятних процентних ставок за цими видами кредитування.

Роблячи підсумок дослідження відзначимо, що міжнародний ринок капіталів нині є глобальною системою акумулювання вільних фінансових ресурсів та надання їх позичальникам із різних країн на принципах ринкової конкуренції. Сьогодні цей ринок набув величезних масштабів і перетворився в одне із

найважливіших джерел фінансових ресурсів, став визначальним фактором господарського життя всіх без винятку країн світу.

РЕЗЮМЕ

В статті проаналізована структура ринку капіталів в умовах глобалізації. Розглянуті сучасні теорії ринку капіталів та поняття «фінансовий ринок», «ринок цінних паперів», «фондовий ринок» та інші.

Ключові слова: ринок капіталу, фінансовий ринок, ринок цінних паперів, цінні папери, фондовий ринок, позичковий капітал, глобалізація.

РЕЗЮМЕ

В статье проанализирована структура рынка капитала в условиях глобализации. Рассмотрены современные теории рынка капиталов и понятия «финансовый рынок», «рынок ценных бумаг», «ценные бумаги», «фондовый рынок» и др.

Ключевые слова: рынок капиталов, финансовый рынок, рынок ценных бумаг, ценные бумаги, фондовый рынок, заемный капитал, глобализация.

SUMMARY

In the article the analysed structure of the market of capitals is in the conditions of globalization. Examined of modern theories of market of the capitals and concept «financial market», «market of equities», «fund market» et al, are considered.

Keywords: capital market, financial market, market of equities, securities, fund market, borrowed capital, globalization.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Смолянська О. Ю. Фінансовий ринок: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 384 с.
2. Васильєва В. В., Васильченко О. Р. Фінансовий ринок. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 368 с.
3. Боринець С. Я. Міжнародні фінанси: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. – 494 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
4. Маслова С. О., Опалов О. А. Фінансовий ринок: Навч. посібник. 4-е вид. – К.: Каравела, 2009. – 288 с.
5. Поважний О. С., Орлова Н. С., Свечкіна А. Л. Цінні папери і фондовий ринок: Навч. посібник. – Львів: Магнолія 2006, 2010. – 361 с.
6. Пробоїв О. А. Вплив глобалізаційних тенденцій на світові фінансові ринки та їх наслідки для економіки України [Текст] / О. А. Пробоїв // ВІСНИК ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ УКРАЇНИ. – 2010. - № 1. – с. 85-88.

УДК 330

ПРОБЛЕМИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ В УКРАЇНІ

Гуляєв А.М., старший викладач (м. Київ)

Лінник А.М., старший викладач (м. Київ)

Постановка проблеми. Фізична культура і спорт відіграють важливу роль у формуванні, зміцненні, збереженні здоров'я громадян, підвищенні працездатності та збільшенні тривалості активного життя, утвердженні міжнародного спортивного авторитету України.

Разом з тим в країні має місце недооцінка соціально-економічної, оздоровчої і виховної ролі фізичної культури і спорту, відсутня чітко скоординована програма взаємодій різних державних структур і громадських організацій, які беруть участь у фізкультурно-спортивному русі, що негативно позначається на здоров'ї населення і соціально-економічному розвитку держави. І перша проблема, з якою стикається галузь (окрім фінансового забезпечення, звичайно) – це недостатня кількість кваліфікованих кадрів та спеціалістів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. При написанні статті, автор використовував дані Державного комітету статистики України, наукові статті та публікації, а також нормативно-правові акти, що стосуються регулювання діяльності та функціонування галузі фізкультури та спорту.

Невирішена частина загальної проблеми. Система фізкультурної освіти в Україні розвивається в ринковому середовищі, головними параметрами якого є стан попиту та пропозиції товару «робоча сила фахівця з фізичного виховання і спорту». Основу ринкового середовища складає галузевий ринок праці, який функціонує та розвивається у тісному взаємозв'язку з ринком освітніх послуг, які надають ВНЗ фізкультурного профілю. Дослідження показали, що на нинішньому етапі існують протиріччя у взаємодії вказаних ринків. На ринку праці, зокрема, існує не задоволений попит на фахівців традиційних спеціальностей («фізичне виховання»). Водночас ринок освітніх послуг характеризується швидким зростанням попиту на фахівців «престижних» спеціальностей та спеціалізацій («Фізична реабілітація», «Футбол», «Східні единоборства»),